

Beslommende fort, at udtale, at jeg er en afgjort Modstander af Statsdrift paa dette Omraade, altsaa over for Fragtfart i aaben Sø. Det forekommer mig, at der ikke er nogen som helst Anledning til fra Statens Side at træde aktiv op paa dette Felt, og det forekommer mig, at der heller ikke er nogen Sammenligning mellem Jærnbanebefordring og Fragtfart paa aaben Sø. Ved Jærnbanebefordring er der givet et faktisk Monopol, som ikke saaledes er til Stede her, og det forekommer mig, at det eneste sikre ved Sagen er, at Statsdrift vil blive mange Gange dyrere end den nuværende Ordning, uden at man har nogen som helst Garanti for, at den vil blive bedre. Jeg kan ikke se rettere, efter alt hvad der er fremkommet fra de forskellige Sider, end at det forenede Dampskibsselskab hidtil loyalt har opfyldt de Forpligtelser, det har paataget sig, og jeg gaar ud fra, at det ogsaa i Fremtiden loyalt vil opfylde de Forpligtelser, der paalægges det. Den Omstændighed, at det selv har bestilt et Skib, just af den Type, som det er foreslaaet, at Staten skulde anskaffe, tyder jo dog ogsaa paa, at det er villigt til at imødekomme de Fordringer, der stilles med Hensyn til Transportens behørlige Bestaenhed. Det eneste, der kunde gøres gældende mod det forenede Dampskibsselskab, skulde da være, at Staten betaler for meget for, hvad man faar. Jeg tror ikke, det kan siges, at dette er godtgjort, men i alt Fald kan det siges, at det forenede Dampskibsselskab jo dog ikke har Monopol paa denne Fart. Der bestaar nu saa mange betydelige Dampskibsselskaber her i Landet, som netop drive Fragtfart med store Dampere, at det forekommer mig, at være utænkeligt, om ikke et eller andet af disse vilde være villigt til at optage Konkurrencen og tilbyde at gaa ind paa en saadan Fart paa billigere Betingelser, dersom de Fordringer, der stilles af det forenede Dampskibsselskab, virkelig skulde være utilbørlig høje. Jeg kan ikke se rettere, end at dette Forslags Vedtagelse vil føre til vidtrækkende og uoversuelige Konsekvenser, Konsekvenser, som i alt Fald ville blive overordentlig kostbare for Staten.

Endnu skal jeg kun udtale, at efter hvad der er fremkommet fra den højtærede Minister angaaende Endringsforslag Nr. 14 om en Afgift af Berlingske Tidende, ser jeg mig ikke i Stand til at stemme for dette Forslag. Jeg kan ikke se rettere, end at Ministeren har ubestridelig Ret, naar han hævder, at det er Regeringens Sag at give de Privilegier, som her omhandles, og at det er et væsentligt Indgreb i denne Ret, dersom de kun skulle kunne gives paa de Vilkaar, som

Rigsdagen ensidig fastsætter. Jeg mener ligesom det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage), at det næppe kan være Meningen, at Aarhundreder gamle Privilegier til evig Tid skulle fortsættes uforandret paa samme Maade, men at der maa tages Hensyn til forandrede Tidsforhold og forandrede Stemninger i saa Henseender. Men jeg tror, at den højtærede Minister har fuldkommen Ret i, at det maa være Regeringens Sag at tage dette Hensyn, og da den højtærede Minister jo ogsaa har udtalt Regeringens Beredvillighed til at forhandle herom paa den Maade, hvorpaa det korrekt kan ske, nemlig ved Lovordning, maa jeg stemme imod Forslaget under Nr. 14 og opfordre ærede Meningsfæller til at gøre det samme.

N. Andersen: Med Hensyn til den Sag, der gav mig Anledning til at forlange Ordet ved Mødets Begyndelse, kunde jeg gerne have frasaldet det nu, og jeg skal derfor i alt Fald fatte mig meget fort, efter at have hørt den højtærede Ministers Udvikling. Det var nemlig i min Egenstaa af jydsk Repræsentant, at jeg gerne vilde sige et Par Ord om det meget store og vigtige Spørgsmaal: Transporten af Landbrugsprodukter mellem Esbjerg og Parkston. Jeg er ligesom den ærede sidste Taler (Scharling) en bestemt Modstander i og for sig af Statsdrift, og jeg er ganske enig i de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlems Side om, at det er uforeneligt med Statsdrift at føre en økonomisk Drift. Det kan vel være, at det ærede Medlem overdrev noget, naar han mente, at Driften vilde blive mange Gange dyrere som Statsdrift end som Privatdrift. Det er maasse et lidt for stærkt Udtryk, men at den vil blive dyrere, staar mig ganske klart. Paa den anden Side maa jeg erkende, at Betydningen af en god, tidssvarende og velindrettet Dampskibsdrift mellem Esbjerg og England er af saa overvældende Betydning for vort Landbrug i det hele taget og særlig for det jydsk Landbrug, at det vil være Overvejelse værd, hvilke Ofre man forsvarelig kan bringe for at tilfredsstille de Krav, der maatte kunne gøres i saa Henseender. Jeg vilde derfor, forinden jeg hørte den højtærede Ministers Udvikling i Dag, have været tilbøjelig til at stemme for det Endringsforslag, der er stillet under Nr. 123 af Flertallet, for saa vidt den højtærede Minister havde været tilbøjelig til at modtage denne Bevilling, som en, hvad jeg vil kalde det, fri Bevilling, det vil sige, hvis den højtærede Minister vilde have taget Bevillingen paa den Maade,